

OLI – SLOVA

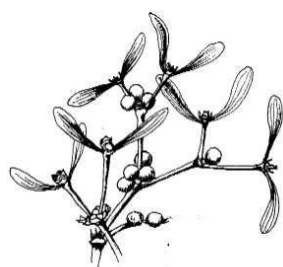

Rodový zpravodaj Oliberiusů / Oliveriusů

Ročník 27, číslo 53-54

Malé Kyšice, 17. prosince 2016

Vážení a milí nositelé a nositelky příjmení Oliberius a Oliverius, vážení čtenáři,

blíží se konec roku 2016, proto mi dovoluňte malou rekapitulaci alespoň z toho mála informací, které se mi od vás dostalo. V Nadrybech, v obci, kde jsou Oliberiusové díky rybáku Petru Holiberiusovi uváděni brzy po roce 1678, místní obyvatelé letos oslavovali 800. výročí své obce. Věřím, že se podaří zjistit bližší popis tamních oslav, se kterými vás rád seznámím v příštím čísle. Přestože mi nedošla žádná zpráva o narození „následovníků“ v našich rodinách, mohu konstatovat, že podle poslední statistiky ČSÚ v minulém roce v České republice žilo 54 nositelů příjmení **Oliberius**, 106 nositelů příjmení **Oliverius**, 57 nositelek příjmení **Oliberiusová** a 124 nositelek příjmení **Oliveriusová**.

Jsem povinován vám oznámit dvě smutné zprávy. Ve sledovaném roce z našich řad odešli:

Dne 15. července 2016 ve věku 87 let zemřel pan **Miroslav Oliverius** z Ferntree Gully v australském státě Victoria. V nedožitých 80 letech dne 16. září 2016 zemřela paní **Alena Oliveriová**, roz. Černá z Prahy 10. Obě jména mi připomínají mé genealogické začátky před více jak čtvrt stoletím, protože paní Alena byla manželkou Ing. Pavla Oliveriuse, jehož otec – tedy její tchán – Ing. Václav Oliverius byl a zůstává nejvýznamnější osobností při pátrání i studiu historie našeho rodu. Miroslav Oliverius, můj stoprocentní jmenovec, se až z opačné strany naší planety přičinil o to, že jsem začal zjišťovat a zpracovávat údaje o všech nositelích našich blízkých příjmení, že jsem posléze navázal na výsledky vzpomínaného Ing. Václava Oliveriuse, ale také on to byl, kdo mi vnukl myšlenku a vložil „základní kapitál“ pro vydání naší rodové knihy *Genus unum sumus – Jsme jeden rod*, která vyšla před jedenácti lety, v roce 2005. Miroslav Oliverius byl bratrancem mého otce – také Miroslava Oliveriuse, i tak jsem ho ve svých dopisech oslovoval „strejdo Mirku“. Snad mi prominete, když největší část obsahu tohoto čísla věnuji právě tomuto svému strýci, se kterým, ač na dálku, mě pojilo mnohaleté (od roku 1963) přátelství. Dovolím si vám strýce Mirka představit medailonkem, který jsem zařadil do své knížky „Gratulanti, kteří již nepřišli“, v roce 2013 vydané a graficky upravené Dr. Josefem Ženkou k mým 60. narozeninám.

Závěrem svého úvodního, i když krátkého slova, si dovoluji poděkovat **Miloslavu Oliveriusovi** z Třemošné u Plzně, **Ing. Ivě Tomáškové**, roz. Oliberiusové z Prahy 10, jakož i **Miladě Oliveriusové** z Kladna-Rozdělova, kteří přispěli na uhrazení nákladů, spojených s vydáním tohoto čísla rodového zpravodaje, jakož i na úhradu poštovního v rámci jeho odeslání.

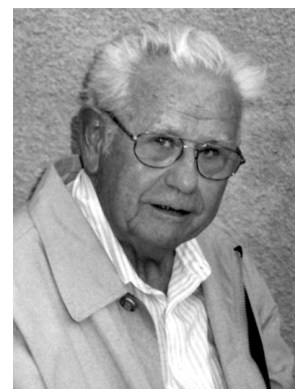
Moji milí, dovoluji si vám v samém závěru „starého“ roku popřát „jen štěstí, zdraví a hodně radosti do Nového roku 2017! A také šťastné a veselé prožití svátků vánočních“.

váš Miroslav Oliverius

ZA AUSTRALSKÝM MIROSLAVEM OLIVERIUSEM (19.5.1929 – 15.7.2016)

(STOPROCENTNÍ JMENOVEC; psáno v létě roku 2013)

S nástupem do základní devítileté školy v roce 1960 se mi podstatně rozšířil okruh nových kamarádů a díky nim se také podstatně rozrostl okruh mých zájmů. Začal jsem sbírat a především ve škole jsme si vyměňovali odznaky, nálepky od zápalek a také poštovní známky. Posledně jmenované hobby – filatelie – v té době bylo dost omezené, protože z poštovních známek na dopisech od příbuzných se přísně tvářili prezidenti Klement Gottwald nebo Antonínové Zápotocký a Novotný. Když se podařilo vyměnit známku s prezidentem za známku s motivem nějakého výročí – například k vyhlazení Lidic nebo k oslavám MDŽ, to už byl úspěch. Se zájmem, až toužebně jsem si prohlížel poštovní známky, které přicházely kamarádům na dopisech z ciziny, a tu jsem si vzpomněl, kterak motyčínská babička vzpomínává na mně neznámého „strýce Mírka, žijícího u klokanů v Austrálii“. Nepamatuji si, jak jsem od ní získal jeho adresu, ale ve třetí třídě, v roce 1963, jsem již uměl nějakou tu větu dát dohromady, tak jsem do Austrálie napsal. Byl to asi můj první dopis! Jeho obsah byl krátký a věcný: „Ahoj strejdo. Jsem synem Mírka Oliveriuse a sbírám známky. Nemůžeš mi nějaké poslat. Děkuji Mírek.“ Samozřejmě, že jsem neopomněl připsat svoji adresu.

Strýc Mirek neodložil písemnou žádost malého filatelisty a ke svému krátkému dopisu mi přiložil hromádku australských poštovních známek. To potom doma bylo radostí a ve škole chlubení; australské známky tenkrát nikdo ve své sbírce neměl – já ano! Uvedený dopis se však stal tou jiskrou, ze které potom vzplál oheň v podobě dodnes trvající korespondence mezi námi dvěma. (Vlastně si už píšeme půl století!)

Zmiňuji-li se o strýci, tak musím vysvětlit, že je v příbuzenské linii bratrancem mého otce, ale on mě vždy považoval za synovce, proto ani já nezměnil původní oslovení z prvních svých dopisů, které vždy začínaly dětským nadepsáním: „Ahoj strejdo!“ Někdy bývala připsána i zdvořilostní otázka: „Jak se máš?“ S přibývajícimi roky jsem se rozepisoval víc a víc, takže strejda Mirek byl průběžně informován i o tom, co se u nás na tisíce kilometrů vzdálených příbuzných – tehdy jsem bydlel ještě ve Švermově – děje.

Po celou tu dlouhou dobu nás spojují shodné zájmy a také podobná profese. Strýc Mirek většinu svého pracovního života prožil jako zaměstnanec pošty; měl na starosti přerozdělování a postupování nejdříve australské vnitrozemské pošty a potom pošty, která směřovala do zahraničí. Do důchodu odešel v roce 1988.

Nikoho nemůže překvapit, že ve volných chvílích nezačal sbírat ani pivní etikety, ani autogramy filmových hereček. Logicky vzato: on „pošťák“ asi díky této své profesi propadl také sbírání poštovních známek; především české a slovenské provenience. Po roce 1969, kdy jsem se snažil zpracovat rodokmen kladenských Oliveriusů, na dálku mě v tom podporoval a se zájmem se

seznamoval se vším tím, co jsem kde o našich společných příbuzných vyhledal, nebo jinak zjistil. Tehdy jsem napsal za pomoci průklepových papírů svoji první genealogickou práci o Kladenské větvi rodu Oliverius. Z asi deseti pořízených výtisků jeden putoval ke strýcově radosti na jeho adresu ve vzdáleném světadílů. Ke konci minulého století mi na oplátku dokonce objednal knížku s honosným názvem „The Word book of Oliveriuses“ (Světová kniha Oliveriusů), kterou mu nabídlo nějaké americké nakladatelství v Ohio. Nespokojen s úrovní této knihy, ve které nebyl ani jeden záznam o tom, že Oliveriusové mají ryze český původ, mi dal impuls k napsání rodové knihy, jejíž vydání částečně podpořil i finančně. Tenkrát mi rozčilený strýc Mirek doporučil zaktualizovat všechny mé rodové výpisky a promítnout je do podoby knihy. Stalo se; konečná grafická podoba knihy, provedená PhDr. Josefem Ženkou předčila očekávání, takže se moje kniha GENUS UNUM SUMUS četla nejen v rodinách Oliveriusů, ale i v dalších četných rodinách, a to i příbuzensky na nás nenapojených. Mezi některými čtenáři rozhýbala zájem nejen o naši rodovou minulost a o vysvětlení vzniku neobvyklého rodového příjmení, ale mnozí z nich začali sestavovat vývody a rozrody svých předků. Není důležité připomínat, že její výtisk jsem ihned po přivezení knih z tiskárny poslal obratem strýci do Austrálie.

Se strejdou Mirkem jsme se osobně setkali jen dvakrát: V roce 1969 se po 21 letech strávených v Austrálii poprvé vydal lodí na návštěvu Evropy. Po dvouměsíční plavbě se staly jeho cílem nejen návštěvy příbuzných v Čechách, ale i příbuzných tety Alice v Polsku. V létě toho roku pobyl několik dní i u nás – ve Švermově, kde jsem jako šestnáctiletý ještě bydlel s rodiči. S obdivem a nedočkavostí jsem v ulici, ve škole, kde to jen trochu šlo, sděloval: „Přijede k nám strejda z Austrálie!“ Jak mi ta věta tenkrát krásně a záhadně zněla! Když přijel, svou vizáží mě nezklamal, ale jinak to nebyl žádný cizinec. Pravý cizinec dokáže mluvit sice precizní češtinou, ale podle výslovností se pozná. Strýc nejenže česky precizně mluvil, ale jeho výslovnost se ani po tolika letech odloučení od vlasti nezměnila.

Při zpáteční cestě do Austrálie se naložoval v italském přístavu Janov. S rodiči jsme v roce 1969 měli poprvé a také i naposledy povolen výjezd do Itálie. V době, kdy on s tetou už byl v janovském přístavu, naše rodina se nacházela podstatně níž – asi sto kilometrů před Neapolí. V Itálii jsme se již nesetkali. Pozvolna se však v té době začala objevovat mračna nad hranicemi kapitalistického a socialistického světa. „Výjezdy ven“, jak se říkalo, se začaly omezovat. Již při loučení se strejdou v Čechách jsem jako šestnáctiletý vůbec nechápal, co se kolem mne, kolem nás v Československu, začíná dít. Rodiče už tenkrát asi tušili, že se se strýcem vidí naposledy. A to jim bylo teprve 36 let! Dalšího setkání se už dožil jen otec. Následovalo dlouhé období, ve kterém jsme si se strejdou jen dopisovali.

Muselo uběhnout dalších třicet pět let, aby se strýc znova odhodlal k návštěvě vlasti. Po roce 2000 Česká republika zrušila i pro Australany vízovou povinnost. Několikrát jsem ho k nám pozval. Teprve v srpnu roku 2004 vystoupil na ruzyňském letišti z letadla. Jakmile jsme se setkali v letištní hale, první jeho česká věta na české půdě zněla: „Tak mě tady máš!“

Na Kladensku postupně navštívil své sestřenice, bratrance, jejich rodiny. Ve většině případů jsem ho doprovázel, protože všichni ti jeho bratrance a sestřenice jsou pro mne již od mala strejdové a tety. Když jsme ve Švermově-Motyčíně šli za jednou z těch „tet“, nebyla doma. Nacházela se u dcery, která bydlí o ulici dál. Se strýcem jsme chtěli vědět, zdali ho po tolika letech pozná. Přes nízký plot jsme tetu uviděli a já jsem se ujal slova: „Teto, šel jsem kolem tvého domu a tento pán tam marně zvonil. Nabídl jsem mu pomoc, že jsi asi ...“ Nedořekl jsem, teta si strýce spletla s někým z organizace chovatelů drobného zvířectva a hned mu potvrdila něco v tom smyslu, že členské

příspěvky má zaplacený a brigádnickou činnost splněnu. Teprve když jsme se se strejdou začali smát, udělala pomlku a překvapeně konstatovala: „Mírek z Austrálie! To je přece Mírek z ...“

Není namístě dál popisovat, jak se strýc při svém pobytu v Čechách vážně roznemohl. Jen okamžité stanovení diagnózy obvodním lékařem, převzetí strýce v nemocnici a urychlený operační zákrok kladenských lékařů ho vrátili do života. I pro tento případ byl u své pojišťovny připojištěn, takže ta nejen že za něj uhradila provedení operace a veškeré náklady s ní spojené, ale nakonec mu z Austrálie do České republiky vyslala i zdravotní sestru, která si strýce u nás doma – po návratu z nemocnice – vyzvedla a on se za její pomoci se zpožděním asi dvaceti dnů vrátil v pořádku do Austrálie. V době, kdy ležel v nemocnici, nebylo dne, aby ho někdo z kladenských bratranců nebo sestřenic nepřišel navštívit. Často jsem ho navštěvoval i já a jednou při odpolední malé vizitě jsem zažil docela komickou situaci. Strýc mě požádal, abych se lékaře optal, kdy bude propuštěn do domácího ošetření. Blížil se mu termín odletu, proto byl netrpělivý. Čekal jsem před nemocničním pokojem na chodbě, otevřely se dveře, ze kterých vyšel vizitu provádějící lékař v doprovodu zdravotní sestry. Doktor mě podle vidění i jména znal, proto jsem ani nemusel vyslovit strýcovo jméno: „Oliverius, příbuzný, je mi to jasné! Co nejdřív půjde domů, ale termín stanoví ošetřující lékař, já teď jen kontroluji odpolední stav pacientů“, zhodnotil strýcům zdravotní stav. Chtěl jsem poděkovat za informaci, ale k mému překvapení pan doktor pokračoval otázkou: „Poslyšte, není ten váš příbuzný tak trochu na hlavu?“ Chtěl jsem mu sdělit, že strýci paměť nevynechává, on myslí dobře, ale doktor pokračoval a uzemnil mě konstatováním: „Představte si, on mi teď neustále tvrdil, že popozítří musí být v Melbourne! Popozítří a v Melbourne? To už je fakt na prášky!“ Pana doktora jsem svou odpovědí asi moc neuklidnil, spíše překvapil: „On je to Australan a popozítří mu odlétá letadlo, pro které má již dva měsíce vystanu zpáteční letenku.“ Strýcova perfektní čeština pana doktora zcela zmátla a mé vysvětlení ho spíše omráčilo, než aby ho zsvětlo do děje. Brzy nato strejdu skutečně propustili z nemocnice do domácího léčení. Ještě asi tři neděle bydlel u nás. Teprve potom za pomoci a v doprovodu výše vzpomínané australské zdravotní sestry v pořádku odletěl domů.

S přibývajícímí roky se naše korespondence v podobě klasických dopisů trochu přesunula do roviny mailových zpráv. To neznamená, že čas od času si nenapišeme a nepošleme si i dopis. (Nejen jeho mluvená čeština, ale i psaná česká gramatika jsou bezchybné!) Přiznávám se, že pokaždé mívám hřejivý pocit, když doma z naší schránky vyndávám žlutou obálku oblepenou australskými poštovními známkami, kterou Miroslavu Oliveriusovi posílá jeho stoprocentní jmenovec – **Miroslav Oliverius**.

Vladimír Polehla

DOPLNĚNÍ SLUŽSKÉ RODOVÉ VĚTVE

(odkaz na knihu Genus unum sumus, ve které se o našich jmenovcích píše na stranách 272 až 274 a v tabulích N5 a N6 na stranách 302 a 303)

Zakladatel této rodové větve **Václav Oliverius** (1850-1901), syn Jana Baptisty Oliveriuse, je uveden v tabuli 12 na straně 75. Dále se o něm a o jeho svatbě s Františkou Urbanovou píše ve jmenované knize na straně 66 s tím, že děti nebyly zjištěny. Toto manželství však nebylo bezdětné: Dvě nejstarší děti se jmenovaly a byly narozeny:

Terezie *22. 9. 1874 v Zavidově č. 12

Antonín *11. 11. 1876 v Petrovicích č. 34, zemřel 18.4. 1878 v Petrovicích č.26

Novými výpisy z matrik lze připojit další sourozence:

František *14. 3. 1879 Sluhy č. 30, svatba 1905 s Františkou Pochmanovou

Marie *30. 11. 1881 Sluhy č. 30

Václav *7. 2. 1884 Sluhy č. 30, svatba 1909 s Antoníí Sýkorovou

Františka *7. 2. 1886 Sluhy č. 30

Veronika *12. 4. 1888 Sluhy č. 30

mrtvě narozená dcera 21. 7. 1890 Sluhy č. 31 -

Aloisie *23. 1. 1893 Sluhy č. 32, svatba 1. 9. 1918 s Antonínem Bížou v Chotusicích.

Starší syn se oženil 7. 1. 1905 ve farním chrámu Páně v Kněževsi :

Ženich – **OLIVERIUS František**, kočí ve Vilkavi, hejtmanství Podbořany, rodilý ve Sluhách č. 30, okres Brandýs n/L., hejtmanství Karlín, syn Václava Oliveriusa, kováře ve Sluhách, katolík, a Františky, roz. Urbanové, katoličky, 25 let (*14. 3. 1879), svobodný

Nevěsta – **POCHMANNOVÁ Františka**, dcera Josefa Pochmanna, nádeníka v Kněževsi č. 200, hejtmanství Rakovník, katolík, a Anny, roz. Kustové, katoličky, rodilé z Kněževsi č. 81, 19 let (*14. 6. 1885), svobodná.

Ženich byl kočím v obci Wilkau, která je nyní jako Vlkov součástí obce Děkov.

„V zápisu jeho křtu“, jak poznamenává autor pojednání Vladimír Polehla, *„mě zaskočila babička z matčiny strany, neboť jsem očekával Annu Palkoskovou, tak jak je tomu v zápisech z Petrovic.“*

FRANTIŠEK narozen 14. 3. 1879 v Sluhách č. 30, křtěn 20. 3. 1879

Otec – Oliverius Václav, dělník v Sluhách, narozen v Petrovicích, syn Jana Oliveriusa, dělníka v Petrovicích a matky +Veroniky, rozené Pastorovy z Petrovic

Matka – Urbanová Františka, narozena v Zavidově č. 12, dcera +Jana Urbana, nádeníka v Zavidově č.12, a matky +Anny Vodičkovy z Příčiny

Vystoupil z církve římskokatolické 30. 11. 1921 a zůstal bez vyznání. Dle sdělení děkanského úřadu v Dobrovici se 19. 3. 1928 vrátil do církve římskokatolické.

V cause **Vodičková versus Palkosková** bylo studiem matrik zjištěno, že v Petrovicích se 30. 9. 1850 oženil vdovec Jan Urban (*19. 5. 1793) ze Zavidova s Annou (*14. 5. 1807), pozůstalou vdovou po +Martinovi Vodičkovi, chalupníku z Příčiny č. 41, a vlastní dcerou +Vavřince Palkosky, chalupníku z Příčiny č. 17.

Starším manželům se 21. 2. 1852 narodila dcera Františka, která byla ještě téhož dne pokřtěna:

Uveden *otec* – Urban Jan, chalupník v Zavidově č. 12, syn Ondřeje Urbana, sedláka v Zavidově č. 27, a matky Ludmily, rozené Šebek ze Zavidova č. 27

Matka – Palkosková Anna, dcera +Vavřince Palkosky, chalupníka z Příčiny č. 17, a matky +Františky, rozené Horové z Petrovic č. 5

Vysvětlení: V matrikách z Petrovic tak bylo - *podle mne správně* - uváděno její rodné příjmení, zatímco v Sluhách zapisovali do matrik její příjmení z prvního manželství.

Mladší z bratrů se oženil 7. 1. 1909 ve farním kostele ve Sluhách :

Ženich – **OLIVERIUS Václav**, tovární dělník a záložník v Mratíně č. 28, narozen ve Sluhách č. 30, manželský syn katolických rodičů: +Václava Oliveriusa, dělníka v Mírovicích, a +Františky, rozené Urbanovy ze Zavidova, 24 let (*7. 2. 1884), svobodný

Nevěsta – **SÝKOROVÁ Antonie**, narozená v Mratíně č. 18, manželská dcera katolických rodičů: Josefa Sýkory, dělníka v Mratíně č. 28, a +Kateřiny, rozené Krausovy ze Sluh, 18 let (*22. 2. 1890), svobodná
Matriky narozených po roce 1902 nejsou k dispozici, ale dle indexu se v Mratíně narodily pouze 2 z jejich dětí :

Emilie *24. 9. 1909

Josef *14. 10. 1911

Další jejich děti uvedené v tabuli N5 (na str. 302: Karel, Bohuš, Jaroslav, Zdeněk, Blahoslav a Jiří) se narodily někde jinde, možná v Mírovicích, jejichž matriky autor příspěvku neměl k dispozici.

Upozornění: V této tabuli na straně 302 však došlo k záměně, která znemožňovala propojení obou Služských větví. Václavova tchyně Kateřina Krausová je totiž uvedena na místě jeho matky Františky Urbanové.

K TŘEBNUŠSKÉ RODOVÉ VĚTVI

V rodové knize Genus unum sumus je na straně 126 uváděn **Václav Oliverius**, nar. v Třebnušce č. 10 dne 20. 11. 1840 jako třetí syn Josefa Oliveriuse a Anny roz. Karasové. Tento měl být kovářem v Ostrovci a v Třímancech. Vladimír Polehla v matrice fary mlečické nalezl devět zápisů, které se týkají narození (ale ve dvou případech i úmrtí) Václavových dětí. Nežli si je vyjmenujeme, uveďme si ještě jednou základní údaje o jejich otci, zmiňovaném Václavu Oliveriusovi, a o jeho manželce:

Václav Oliverius byl skutečně kovářem v Ostrovci č. 9, byl – jak je již uvedeno - synem Josefa Oliveriuse, kováře v Třebnušce č. 14 a Anny, roz. Karasové ze Sebešic (pozn.: od roku 1920 úřední název obce je Sebečice). V roce 1870 se oženil ve farnosti Chříč s **Františkou**, dcerou Vojtěcha Bílka, rolníka z Hlinče č. 17 a Anny, roz. Matasové z Hlinče. (Zápis o narození nevěsty: Wes Hlinč č. 5 1851 23. junii naroz. a pokřt. Francisca. Otec – Vojtěch Bílek pololáník a syn +Víta Bílka sedláka ve Hlinči č. 2 a Josefy roz. Blechové ze Hlinče. Matka – Anna, dcera Josefa Matasa výměnkáře ve Hlinči č. 5 a Josefy roz. Sinkulové z Holovous.)

V manželství Václava Oliveriuse s Františkou, roz. Bílkovou se narodily děti: **Josef**, nar. 26. 8. 1871, zemř. 3. 9. 1871 na psotník, **Vojtěch** nar. 13. 11. 1873, zemř. 19. 11. 1873 na psotník, **Václav** nar. 20. 11. 1874, **Anna** nar. 11. 7. 1877, **Josef** nar. 16. 12. 1879, **Marie** nar. 11. 7. 1882, **Františka** nar. 8. 4. 1885. (pozn.: doplnění se týká také Tabule č. 16, uvedené na str. 79 knihy)

PS: Dovoluji si touto cestou jménem svým i jménem vás – čtenářů – poděkovat panu Vladimíru Polehlovi za jeho píli i volný čas, který věnuje zjišťování údajů o narozeních, svatbách, ale i o úmrtích nositelů příjmení Oliberius/Oliverius. Přispívá tak nejen k odstraňování případných nepřesností v naší rodové knize, ale průběžně doplňuje další a další nově zjištěné jmenovce. (m.o.)

BLAHOPŘEJEME

V letošním roce oslavili „kulaté“ nebo jinak významné výročí narozenin:

Dne 27. dubna oslavila 91 let paní **Marie Hotová, roz. Oliveriusová** z Kladna-Švermova, dne 27. července 90 let paní magistra **Eva Papežová, roz. Oliveriusová** z Prahy 6, dne 30. listopadu 88 let paní **Doc. PhDr. Eva Oliveriusová, roz. Štěpánková** z Prahy 3, dne 17. července 80 let pan **František Oliverius** z Kladna-Rozdělova, dne 13. srpna 80 let pan **Jaroslav Oliverius** z Bechyně.

Dodatečně blahopřejeme a přejeme hodně štěstí, radostí a zdraví do dalších let!

(m.o.)

* * *

OLI-SLOVA, rodový zpravodaj. Napsal a vydal Mgr. Miroslav Oliverius pro nositele příjmení OLIVERIUS / OLIBERIUS, případně pro další zájemce. Malé Kyšice dne 17. 12. 2016. Adresa: Malé Kyšice 102, 273 51 UNHOŠŤ, Czech republic. Neprodejné!